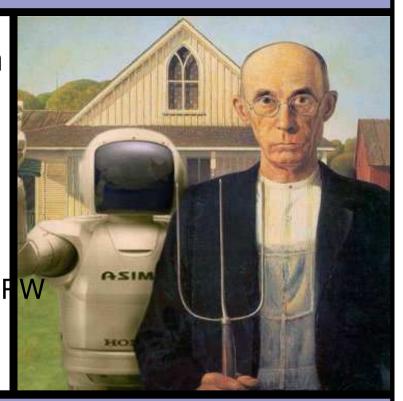
Sztuczna Inteligencja Wykład 7

Piotr Wąsiewicz Zakład Sztucznej Inteligencji - ISE FW

pwasiewi@elka.pw.edu.pl





Indukcja reguł



• $k_1 = \{< \text{słoneczna} \lor \text{deszczowa}, \text{zimna} \lor \text{ciepła}, ?, ?> \}$ $k_2 = \{< \text{słoneczna}, \text{ciepła}, ?, ?> \}$ $k_2 \prec k_1$

 k_2 jest bardziej szczegółowe od k_1 , k_1 jest bardziej ogólne od k_2

- $S\rhd k$ to dokładniej $(\exists k\in S)k\rhd x$ zbiór wszystkich x pokrywanych przez $k\in S$
- $\{k_1 > x\} = \{1, 2, 5, 6, 9\}$
- $\{k_2 > x\} = \{1, 2\}$
- Kompleks tylko z jednym selektorem nieuniwersalnym zwany jest kompleksem atomowym .



Indukcja reguł - sekwencyjne pokrywanie

funkcja sekwencyjne-pokrywanie(T) argumenty wejściowe:

ullet T - zbiór trenujący dla pojęcia c zwraca: zbiór reguł reprezentujący hipotezę przybliżającą c

```
R:=0; P:=T; jak długo P \neq 0 wykonaj k:= \mathsf{znajd\acute{z}\text{-}kompleks}(T,P); d:= \mathsf{kategoria}(k,T,P); R:=R \cup \{k \rightarrow d\}; P:=P-P_k; koniec jak długo \mathsf{zwr\acute{o}\acute{c}}\,R
```

Indukcja reguł - algorytm CN2

funkcja znajdź-kompleks-cn2(T, P) argumenty wejściowe:

- T zbiór trenujący dla pojęcia c,
- ullet podzbiór zbioru T zawierający przykłady nie pokryte przez wygenerowane wcześniej reguły

zwraca: statystycznie istotny kompleks pokrywający pewną liczbę przykładów z P z dużą dokładnością;

```
\begin{split} S &:= \{<?>\}; k_* :=<?>; \\ \text{jak długo } S \neq \phi \text{ wykonaj} \\ S' &:= S \cap \mathbb{S}; \\ S' &:= S' - S - \{<\phi>\}; \\ \text{dla wszystkich kompleksów } k \in S' \text{ wykonaj} \\ & \text{jeśli } \psi_k(P) > \theta \wedge \vartheta_k(P) > \vartheta_{k_*}(P) \text{ to} \\ & k_* := k \\ & \text{koniec jeśli} \\ & \text{koniec dla} \\ S &:= \operatorname{Arg max}_{k \in S'}^m v_k(P) \\ & \text{koniec jak długo} \\ & \text{zwróć } k_* \end{split}
```

Algorytm CN2 - funkcja oceniająca kompleksy

Entropię zbioru P ze względu na kompleks k określa się następująco:

$$E_k(P) = \sum_{d \in C} -\frac{|P_k^d|}{|P_k|} log \frac{|P_k^d|}{|P_k|}$$

Entropia ma tę cechę, że największą wartość przyjmuje dla zrównoważonych rozkładów częstości kategorii. Funkcja oceniająca kompleksy musi być zanegowaną entropią:

$$\vartheta_k(P) = -E_k(P)$$



Algorytm CN2 - statystyka χ

Niech f_i oznacza zaobserwowaną częstość (liczbę wystąpień) i-tej wartości atrybutu y_i dla $i=1,2,3,\ldots,v_1$ i odpowiednio f_j dla y_j dla $j=1,2,3,\ldots,v_2,$ f_{ij} liczbę (częstość) jednoczesnych wystąpień i-tej i j-tej wartości atrybutów y_i i y_j , a e_{ij} to wartość oczekiwana jednoczesnego wystąpienia przy założeniu niezależności y_1 i y_2 i $(v_1-1)(v_2-1)$ stopniach swobody.

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^{v_1} \sum_{j=1}^{v_2} rac{(f_{ij} - e_{ij})^2}{e_{ij}},$$
 gdzie $e_{ij} = rac{f_i^1 f_j^2}{n}$

Im większa wartość statystyki tym bardziej atrybuty są zależne od siebie.



Algorytm CN2 - statystyka χ

$$\chi_k^2(P) = \sum_{d \in C} \frac{(|P_k^d| - e_k^d(P))^2}{e_k^d(P)},$$
 gdzie $e_k^d(P) = |P_k| \frac{|P^d|}{|P|}$

Zbiór testowy T

x	aura	temperatura	wilgotność	wiatr	c(x)
1	słoneczna	ciepła	duża	słaby	0
2	słoneczna	ciepła	duża	silny	0
3	pochmurna	ciepła	duża	słaby	1
4	deszczowa	umiarkowana	duża	słaby	1
5	deszczowa	zimna	normalna	słaby	1
6	deszczowa	zimna	normalna	silny	0
7	pochmurna	zimna	normalna	silny	1
8	słoneczna	umiarkowana	duża	słaby	0
9	słoneczna	zimna	normalna	słaby	1
10	deszczowa	umiarkowana	normalna	słaby	1
11	słoneczna	umiarkowana	normalna	silny	1
12	pochmurna	umiarkowana	duża	silny	1
13	pochmurna	ciepła	normalna	słaby	1
14	deszczowa	umiarkowana	duża	silny	0

Zbiór S kompleksów atomowych

 $\mathbb{S} = \{ \langle \mathsf{deszczowa}, ?, ?, ? \rangle, \}$ < deszczowa \lor słoneczna, ?, ?, ? >, < deszczowa \vee pochmurna, ?, ?, ? >, < pochmurna, ?, ?, ? >, < pochmurna \lor słoneczna, ?, ?, ?< słoneczna, ?, ?, ?<?, ciepła, ?, ? >, <?, ciepła \lor zimna, ?, ?>, <?, ciepła \lor umiarkowana, ?, ?>, <?, umiarkowana, ?, ? >, <?, umiarkowana \lor zimna, ?, ?>, <?, zimna, ?, ? >,

 $<?,?,du\dot{z}a,?>,<?,?,normalna,?>,<?,?,?,silny>,<?,?,?,staby>$

Kolejne kroki algorytmu CN2 1/3



$$R = \phi, P = T = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14\}, S$$

- 2. Następuje wywołanie znajdź-kompleks (T, P).
 - $S = \{ \langle ? \rangle \} \neq \phi, k_* = \langle ? \rangle i \vartheta_{k_*}(P) = -E_{k_*}(P) = -0.940,$
 - $S' = \mathbb{S} = S \cap \mathbb{S}$,
 - k=< pochmurna, ?,?,?> ma największą wartość $\vartheta_k=0$ w zbiorze $\mathbb{S}; S=\{k\}, k_*=k,$
- 3. $R = \{ < \mathsf{pochmurna}, ?, ?, ? > \rightarrow 1 \}, P = \{1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 14 \},$
- 4. $P \neq \phi \Rightarrow znajd\acute{z}$ -kompleks (T, P),
 - $S = \{ <? > \} \neq \phi, k_* = <? > i \vartheta_{k_*}(P) = -1,$
 - $S' = \mathbb{S} = S \cap \mathbb{S}$,
 - k=<?, ciepła, ?,?> ma największą wartość $\vartheta_k=0$ w zbiorze $\mathbb S;$ $S=\{k\}\neq\phi, k_*=k,$
- 5. $R = \{ < \text{pochmurna}, ?, ?, ? > \rightarrow 1, <?, \text{ciepła}, ?, ? > \rightarrow 0 \},$ $P = \{ 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 14 \},$

Kolejne kroki algorytmu CN2 2/3

- 6. $P \neq \phi \Rightarrow znajd\acute{z}$ -kompleks (T, P),
 - $S' = \mathbb{S} = S \cap \mathbb{S}$,
 - k=<?,?, normalna,? > zostaje wybrane z najwyższą wartością $\vartheta_k=-0,721$ w zbiorze $\mathbb{S};$ $S=\{k\}\neq\phi,k_*=k,$
 - k_{*} nie ma wartości 0 (pętla jak długo się nie kończy),
 - w następnym cyklu dla $S' = S \cap \mathbb{S}$ największą wartość $\vartheta_k = 0$ ma kompleks k = <?,?, normalna, słaby >, $k_* = k$
- 7. $R = \{ < \mathsf{pochmurna}, ?, ?, ? > \to 1, < ?, \mathsf{ciepła}, ?, ? > \to 0, < ?, ?, \mathsf{normalna}, \mathsf{słaby} > \to 1 \}, P = \{ 4, 6, 8, 11, 14 \},$
- 8. po kilku dalszych wywołaniach funkcji znajdź-kompleks (T, P) otrzymujemy

$$\begin{split} R &= \{ < \mathsf{pochmurna}, ?, ?, ? > \to 1, < ?, \mathsf{ciepła}, ?, ? > \to 0, < \\ ?, ?, \mathsf{normalna}, \mathsf{słaby} > \to 1, < ?, \mathsf{zimna}, ?, ? > \to 0, < \\ ?, ?, \mathsf{normalna}, ? > \to 1, < ?, ?, \mathsf{silny} > \to 0, < \mathsf{słoneczna}, ?, ?, ? > \to 0 \}, P &= \{ 4 \} \end{split}$$

Kolejne kroki algorytmu CN2 3/3



•
$$S = \{ \langle ? \rangle \} \neq \phi, k_* = \langle ? \rangle i \vartheta_{k_*}(P) = -E_{k_*}(P) = 0,$$

10. Ostatecznie

$$R = \{ < \mathsf{pochmurna}, ?, ?, ? > \rightarrow 1, \\ , \mathsf{ciepła}, ?, ? \rightarrow 0,$$

$$,?,</math normalna, słaby $> \rightarrow 1,$$$

$$</math, zimna, $?$, $? > \rightarrow 0$,$$

$$,?</math, normalna, $?>\rightarrow 1$,$$

$$,?,?, </mathsilny $> \rightarrow 0,$$$

$$<$$
 słoneczna, $?$, $?$, $? > \rightarrow 0$,

$$\rightarrow 1$$